

[Fr. Dalgaard.]

at den var størst i Hovedstaden. Procentvis ikke. Det er saadan, at Bolignøden i Virkeligheden er mere knugende i Provinsen end i Hovedstaden, og det skyldes, at man i Hovedstaden i 1930'erne og op imod Krigens Begyndelse havde et meget, meget stort Byggeri i Gang. Derfor havde man her i Hovedstaden ved Krigens Udbrud, op imod 1940, en Boligreserve paa over 2 pCt., medens man i Provinsbyerne havde en Boligreserve paa kun godt 1 pCt.

Hvis man sammenligner med forrige Krig, viser det sig, at medens Boligreserven slap op her i København allerede i det andet Krigsjaar, var det ikke Tilfældet i sidste Krig, før der var gaaet tre Aar. Det viser, at Københavns Kommune har været særdeles velrustet over for de Tilstande, der kom, og har gjort en meget stor Indsats for at imødegaa en kommende Bolignød. Der er bygget meget direkte af Københavns Kommune, og Københavns Kommune har i vid Udstrækning støttet Byggeriet og har ved Siden af det rene Boligbyggeri til Aflastning af Bolignøden og til Varetagelse af andre Opgaver f. Eks. bygget et meget stort Antal Aldersrenteboliger, hvilket det ærede Medlem skulde være bekendt med.

Naar man nu vil rette de Bebrejdelser mod Københavns Kommune, som det ærede Medlem Hr. Johs. Christiansen kom med, vil jeg gøre opmærksom paa Husvildetallene — jeg har ikke de endelige Tal, men kun dem fra Juni 1945, de er altsaa godt et Aar gamle. Dengang var der 4 000 Familier, der var under kommunal Boligforsorg i hele Danmark, heraf 500 i Hovedstaden, det var 12½ pCt. Hvis man sammenligner med Situationen i 1930'erne, var der 1 000 Familier under kommunal Boligforsorg, deraf 400 i Hovedstaden, det viser et Procenttal paa 40 før Krigen. Det vil sige, at Bolignøden er større i Provinsbyerne og er steget meget, meget stærkere end i København, og det maa igen sige, at der i København er sat kraftigt ind over for en kommende Bolignød.

Det ærede Medlem Hr. Johs. Christiansen spørger: Hvad har Københavns Kommune gjort imod Bolignøden? Jeg vil derfor henvise til de Ting, jeg her har nævnt. Men jeg vil føje til, at det var Københavns Kommune, som tog Initiativet til, at vi fik en Boliganvisningslov, der betyder en stærk Modvirkning af Bolignøden, — ikke tilstrækkelig; det skal erkendes, men det var altsaa Københavns Kommune.

Endelig spørger man: Hvad sker der i Københavns Kommune? I Københavns

Kommune er der efterhaanden ikke ret mange Byggegrunde tilbage, og derfor har Kommunen allerede for lang Tid siden sikret sig Grunde i Omegnskommunerne, og der er ogsaa indledt et meget stort Byggeri netop paa disse Grunde. Jeg synes derfor, at det ærede Medlem Hr. Johs. Christiansen kunde have sparet sig disse Bemærkninger om Københavns Kommunes særlige Ansvar, fordi det var Socialdemokraterne, der havde styret dér hidtil, og de andre Hentydninger til de større Provinsbyer. De Bemærkninger hører ingen Steder hjemme, og det er et ganske uberettiget Angreb, det ærede Medlem her har rettet imod socialdemokratisk Kommunestyre. Er der nogen, der er gaaet i Spidsen med Hensyn til Boligbyggeri og Foranstaltninger imod Bolignøden, er det alle Vegne Socialdemokratiet.

Leth Mouritzen: Spørgsmaalet, om det private Byggeri skal have Ret til at bygge i en Situation som denne eller overhovedet, har været drøftet ret indgaaende i Dag, og jeg var inde paa at vise, hvordan Byggepristallet ligger. Til denne Debat om Prisforholdene vil jeg gerne føje et Eksempel fra Hvidovre, som jeg har faaet frem: Et privat Byggeforetagende forlanger to Aars Husleje forudbetalt. Man giver naturligvis Forrentning af, hvad der er ud over fire Maaneder. Ved Fraflytning betaler man efter de gældende Regler; der er stillet op, kun 1 pCt., Resten skal indestaa i en Obligation i Ejendommen. Ejendommen er bygget med 3 Værelsens Lejligheder, det er en Kakkellovnsejendom, den maanedlige Leje er ansat til 130 Kr., altsaa 1 560 Kr. aarlig, og den Forudbetaling for en saadan Lejlighed, som kræves, udgør altsaa 3 120 Kr., hvoraf Lejeren kun faar 31 Kr. 20 Øre, den Dag han flytter fra Ejendommen.

Nu hævdede det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby, at det ingenting betyder, om Folk gaar i Gang med den Slags private Byggeri, der er vel nok nogen, der ikke tør anbringe Penge i det, og derfor lader de være, men andre vil gøre det, og det maa de selv om. Men Forholdet er det, at under den Form bliver det Lejerne, der kommer til at betale det Krak, der kommer, for det er Lejernes Penge, der staar i Obligationerne som de yderste Penge, og det er dem, der gaar tabt. Endvidere hævder det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby, at det egentlig ikke gør noget, for Lejemaalet er beskyttet i Henhold til Huslejeloven. Hertil skal jeg gøre opmærksom paa, hvad den højtærede Indenrigsminister ogsaa har gjort, at Ejendomme, som er bygget efter